

TEDENSKA SLIKE

Štev. 32.

V LJUBLJANI, v sredo 25. avgusta 1915.

Leto II.

Po zavzetju Varšave: Ujeti Rusi peljejo s seboj v nemško ujetništvo ruske strojne puške.

Brambovci.

Kar smo mi brambovci,
več nismo slabovci,
volje smo židane,
dobro nam je!

Kaj neki maramo!
To samó prašamo:
Kje so sovražniki?
Jih č'mo pobit'!

Sava čegava je?
Soča čegava je?
Jih bomo varvali,
kdo jih če pit'?

Le sem, sovražniki!
Prid'te, razbojniki!
Tepeni bodete,
vas je premal'!

Poljci, Podunavci,
Čehi in Mažarji,
vsi smo za enega,
eden za vse!

Kralja ni goršega,
polka ni boljšega,
kakor Francišek je,
kakor smo mi!

V. Vodnik.

W. G. Appleton:

31. nadaljevanje.

Žrtev zarote.

Roman.

DEVETNAJSTO POGlavJE.

Nevoljen sem se otresele roke tega moža.

„Ali ste blazni?“ sem vzkliknil razburjen, „ali smatrate morda to za šalo?“

„Niti eno niti drugo, gospod. Imam zaporno povelje za vas v žepu. Take listine vsekakor ne boste proglasili za šaljivo in ne preostaja vam pač družega, kakor da greste z menoj.“

„To mora biti na vsak način kaka pomota,“ je dejal Mortimer, ki je ves preble-

del od razburjenja. „Tako obtožiti mojega prijatelja, to je naravnost blazno, smešno.“

„Naj bo karkoli, jaz moram vršiti svojo dolžnost,“ je odvrnil mož postave, „in najbolje je pač za gospoda, da gre mirno z menoj.“

„Ampak,“ sem odgovoril razjarjen, „poročiti so hočem pravkar in pričakujem vsak hip svojo nevesto. Še sanja se mi ne, kaj naj pomeni vse to; sami morate izprevideti, da sedajle ne morem odtod.“

„Jako žal mi je, gospod, toda ne pomaga nič, z menoj morate. Vaš prijatelj lahko ostane tukaj, da pove dami, kaj se je zgodilo. Saj je resnično silno neprijetno — to rad priznavam — ali še vedno bolje, kakor pa da povzročite tukaj na javni cesti kak neljub prizor. Tukaj skozi prehod lahko izgineva, da ne opazi nihče ničesar.“

V tem trenutku je zavila kočija z Mar-

celo baš okoli ogla. Ves prestrašen sem se ozrl v Mortimerja, ki je takoj spoznal resnost položaja in je dejal:

„Gospod ima vsekakor prav. Ž njim moraš iti na vsak način; zato stori to takoj, da se izogneš škandalu. Kam ga odvedete, gospod stražnik?“

„V policijski revir v Putneyu. Sodni dvor ima danes svojo sejo in je izdal pred nekako uro zaporno povelje.“

„Pojdi ž njim, ljubi Ted, in udaj se v svojo usodo. Strašno je to, vem. Na kaj takega danes nisva bila pripravljena. Toda glavo pokonci! Dolgo te ne bodo mogli imeti zaprtega. V kratkem se vse pojasni. Po preteku ene ure pridem k tebi. Sedaj pa kar pojdi!“

„Ali,“ sem dejal še vedno obotavljaje se, „kako poveš Marceli to?“

„Že kako — v temle hipu še sam ne vem. Toda hitro, hitro, pojdi za božjo voljo, da ne bode videla, kako te odvede. Voz bo vsak čas tukaj.“

Zbral sem vse moči, dasi sem se moral bati, da mi poče srce, in sem se obrnil k redarju.

„Pripravljen sem,“ sem rekel, „ampak pustite me, da grem sam po cesti. Prihranite mi za božjo voljo sramoto, da bi me vedli kakor zločinca. Prav gotovo vam ne povzročim nikakih neprijetnosti, to vam zagotavljam.“

Odšla sva. Ko pa sem se na oglu še enkrat obrnil in sem zagledal pri oknu kočije dražestni obrazek svoje neveste, se mi je zavrtelo v glavi in menil sem, da se moram zgruditi na tla. To je bilo več kot preveč. Taka grozovitost je bila nezaslišana — strašna — nepopisna. In vendar se nisem mogel, nisem smel upirati. Brez moči, kakor kak otrok sem bil v oblasti stroge, neusmiljene postave; kakor najhujšega zločinca so me peljali po ulicah, da se zagovarjam zaradi strašnega, meni docela neznanega čina. Ta misel mi je bila tako grozna, da sem kar omahoval pod njo.

Molče sem korakal poleg moža. Dolgo časa je trajalo, preden sem se toliko obvladal, da sem mogel govoriti. Potem sem poizkušal izvedeti kaj

Iz Trentina: Zimsko zdravilišče Riva, v tropično zeleni okolici ležeče krasno mesto ob Gardskem jezeru na Juž. Tirolskem, brezupni cilj laške vojske.

Splošni pogled na južnotirolsko utrjeno mesto Trident ob Adiži, drugo največje tirolsko mesto, ki mika Lahe.

Dantejev spomenik v Tridentu, kažoč z roko proti Italiji.

natančnejšega, toda zaman. Mož je imel zaporno povelje, drugega mi ni mogel povedati. Mislil je, da je bila moja teta zastupljena, toda zanesljivo ni vedel tega. Natančnejše bom že dovolj kmalu zvedel, ko me pripeljejo pred preiskovalnega sodnika. Stražnik bi mi bil resnično rad povedal, a k nesreči ni vedel ničesar drugega.

S strmečimi očmi so se ozirali ljudje za mano, ki sem stopal poleg stražnika, na kolodvoru pa so stikali glave skupaj in ugbali, zakaj li se vozim s stražnikom v istem vozu. Priznati moram, da se je vedel stražnik zelo dostojno ter je izvrševal svojo žalostno službo s toliko diskretnostjo in prizanesljivostjo, da je s svojim vedenjem preprečil vsaj javen škandal. Svest si svoje popolne nedolžnosti, sem se vedel tudi sam kolikor najbolj mirno ter sem kázal z naporom vseh svojih duševnih sil prav hladno lice. Priznavam pa, da mi je bilo preklicano tesno pri srcu in da so bili trenotki, ki sem jih preživel na poti in na kolodvoru ob strani policijista najstrašnejši v vsem življenju. Pravkar še svoboden, na pragu najvišje sreče stoječ, ponosen, samozavesten in obče spoštovan mož, sem bil hipoma brez lastne volje, aretiraneč, izpostavljen javnemu zasmehu in v nevarnosti, da me izobčijo iz vsake poštene družbe! In vse to še po nedolžnem! Ko pa sem se ozrl na policijista, ki je hladno in navidezno brezbrizno zrl skozi okno kupeja, sem moral občudovati takt in finočutno disciplino naše policije. Zavedal sem se, da je policijska služba prav težka ter da zahteva morda ne toliko duševne izobrazbe, kolikor srčne tenkočutnosti ter da bi zato k policiji sirovih, brutalnih in brezčutnih ljudi ne smeli jemati nikjer.

Polagoma sva dospela v Putney. Postal sem zopet nekoliko pogumnejši, in veselil sem se trenutka, ko bodem mogel energično zahtevati odgovora, kako so me mogli obdolžiti takega zločina. Toda kakor hitro sem prišel na policijski urad, so me vklenili, preiskali, dalje so mi vzeli vse vrednostne predmete; sedaj sem šele zapazil, kako revno, onemoglo bitje je celo najponosnejši in najmočnejši mož od onega hipa, ko se je — četudi le navi-

dežno — pregrešil proti veličanstvu postave. Še preden sem mogel dobro razmisliti to strašno resnico, so me odvedli po nekaterih stopnicah navzdol ter skozi teman hodnik v neko celico, kamor so me zaprli.

Rad bi vedel, če je bila že kdaj nedolžnemu človeku na tako grozovit način onemogočena poroka. Da se je mojim sovražnikom končno posrečilo prizadeti mi najhujši udarec, tega pač ni bilo možno tajiti. Navesti so morali vsekakor tehtne razloge sumnje, ker sicer bi ne bilo izdalo sodišče takega zapornega povelja proti meni.

Kako in kdaj se konča ta stvar? Dolej se je zdelo, da se mi je treba odpovedati samo Marceli, pa bom prost vsakega nadaljnega zasledovanja; sedaj pa je krenila vsa zadeva na drugo, nevarnejšo pot. Ko so moji nasprotniki videli, da me za nobeno ceno ne morejo ločiti od Marcele, so segli po obupnem sredstvu. Da je umoril mojo teto člen zarotnikov, ki izkušajo krivdo zvaliti name, o tem ni bilo možno dvo-

miti. Marcelo so mi izmaknili takorekoč šele na stopnicah oltarja, in za toliko trdovratno vztrajnost se naj zdaj izpokorim v ječi. Da so londonski lopovi veleslavni po vsem svetu, to ni zasluga le Dickensovega romana „Oliver Twist“, saj dajejo dovolj trdega posla evropski policiji, toda ameriško lopovstvo je vendarle doseglo idealno višino, in lump Anglež je v primeri z lumpom Američanom vendar pravcat diletant.

Za svojo osebo se nisem pravzaprav čisto nič bal; zavedal sem se, da resnica in pravica končno morata zmagati ter da brez vsakega dvoma končno porazim svoje sovražnike. Toda kako dolgo bo trajal ta moj boj? — Koliko časa — morda tednov ali celo mesecev — mine, preden se mi posreči priti zopet čist in zmagovit iz te proklete kletke? — Jezilo me je tudi, da sem zašel — jaz, modern inteligent! — v banalen detektivski roman, kakršnega bi si mogel izmisliti kak fantastičen Conan Doyle! To nikakor ni bilo po mojem okusu, kakor tudi Doylovih romanov resnično nikdar nisem čital rad. Tako se torej za svojo usodo nikakor nisem bal, zato pa sem se tolikanj bolj jezil in togotil ter želel svoje sovražnike stokrat in tisočkrat k vsem peklenskim vragom. Moje srce je bilo polno maščevalnosti in besno sem prisegal, da se nad lopovskimi zarotniki osvetim, kakor se ni še nikdar nihče na tem svetu. Ali moja strašno togoto in krviželjno maščevalnost je hipoma zastrla skrb za Marcelo in za sestro.

(Dalje prihodnjič.)

Slava „kranjskih Janezev“.

Ogromno je število avstro-ogrskih pešpolkov in sila naše celokupne armade in bojne mornarice je nepremagljiva. Kranjska ima svoj deželni polk št. 17 — ali kakor ga imenujejo v ljudstvu, polk kranjskih Janezev. Vsa armada se sijajno odlikuje na neštivilnih bojiščih, in ves svet je — hočeš, nočeš, moraš! — poln slave naše zmagobate vojske. Listi prinašajo dan za dnem poročila o veličastnih činih hrabrosti in vztrajnosti različnih polkov. Tudi o 17. peš-

Dantejev trg v Tridentu.

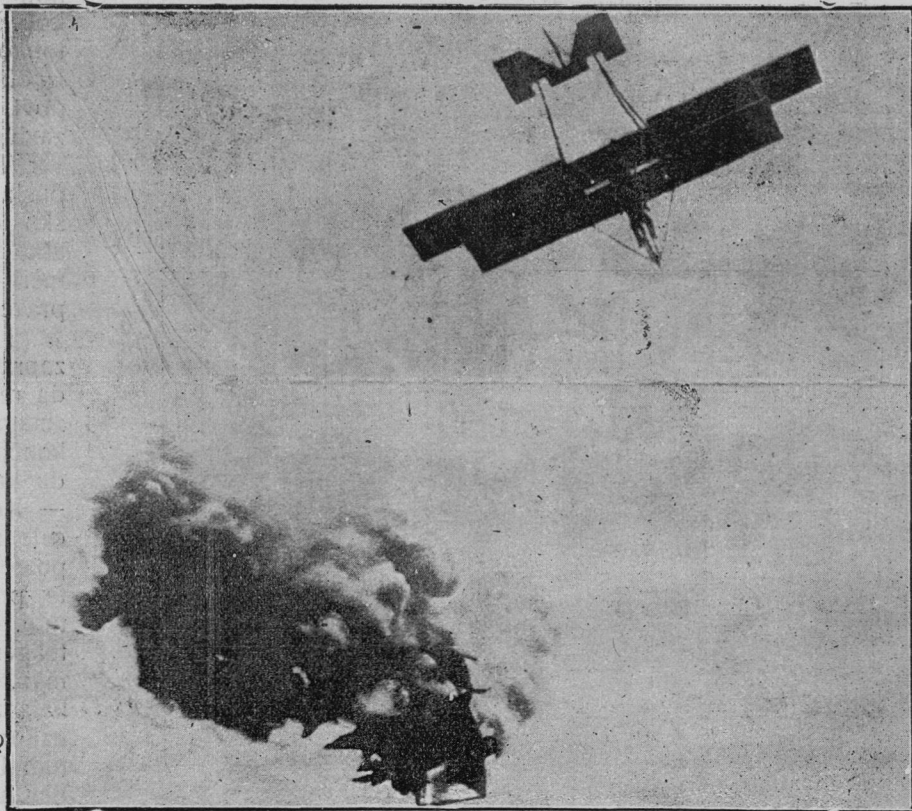
polku čitamo le najvišja priznanja. Zdaj pa je dal bivši poveljnik, polkovnik baron Stillfried, ki je stal dolgo dobo na čelu tega polka v miru in na bojišču, kranjskim Janezem izpričevalo, ki bo za večne čase govorilo o junaštvu Kranjcev.

Sedanji poveljnik 17. pešpolka je dobil namreč ob obletnici vojne napovedi od polkovnika Stillfrieda, pod čegar vodstvom se je bil odpeljal polk na bojišče, sledeče priznalne besede:

„Od c. in kr. okrožnega poveljstva v Jedrzewu, Poljsko. — Gospodu c. in kr. podpolkovniku Hugu pl. Ventouru, vitezu reda železne krone III. razreda, poveljniku pešpolka št. 17. Vojnopoštni urad št. 32.

Moj ljubi, dragi tovariš! Ko prejmete te vrstice, bo preteklo leto dni, odkar je bila izdana vojna napoved ter ste se Vi in hrabri sinovi Kranjske v plemenitem navdušenju pripravljali na boj za pravično stvar! Kakšno povzdigujoče čustvo zame, da sem smel na čelu tega divnega polka oditi na bojišče! Veliko je trpel, veliko plemenite krvi je prelil za domovino in izgubil ljubljene, drage hrabre častnike in mnogo svojega hrabrega moštva, toda vsikdar zvest svojim tradicijam je neomadeževano ohranil svojo čast in se vsepovsod v stotinah bojov odlikoval s pogumnostjo in vstrajnostjo, z junaštvom in navdušenjem ter na svojo zastavo pripel mnogoštevilni lovor. — Tebi, spoštovani, ljubljeni prijatelj, ki si s kratkim presledkom vedno vzdržal, izrekan kot poveljniku tega lepega polka svoja prevročna najboljša voščila in Te prosim, da jih vsem — vsem naznaniš! Bog bodi z Vami in Vam še nadalje podeli zmago, slavo in bogato priznanje! — Vedno Tvoj stari, udani prijatelj Stillfried m. p., polkovnik.“

Polkovnik baron Stillfried je bil v Go-

Italijansko letalo, ki je metalo na Reko bombe, a ga je naše letalo užgalo, da je padlo v morje.

logory težko ranjen. Vsled dobljenih poškodb ni mogel več na bojišče, pač pa je vsikdar z največjim zanimanjem zasledoval veledjanja 17. polka in jih je tudi povsodi odkritosrčno oznanjal. Polk je ponosen na priznanje tega moža.

Njegove besede so pa tudi trajen dokument, kako vršijo Kranjci svoje dolžnosti do domovine v teh težkih dneh.

Slovenske očete in matere, ki imajo svoje sinove pri 17. pešpolkn, navda to pismo s ponosom in samozavestjo!

† Simon Rutar:

Iz Goriške in Gradiščanske.

(Konec.)

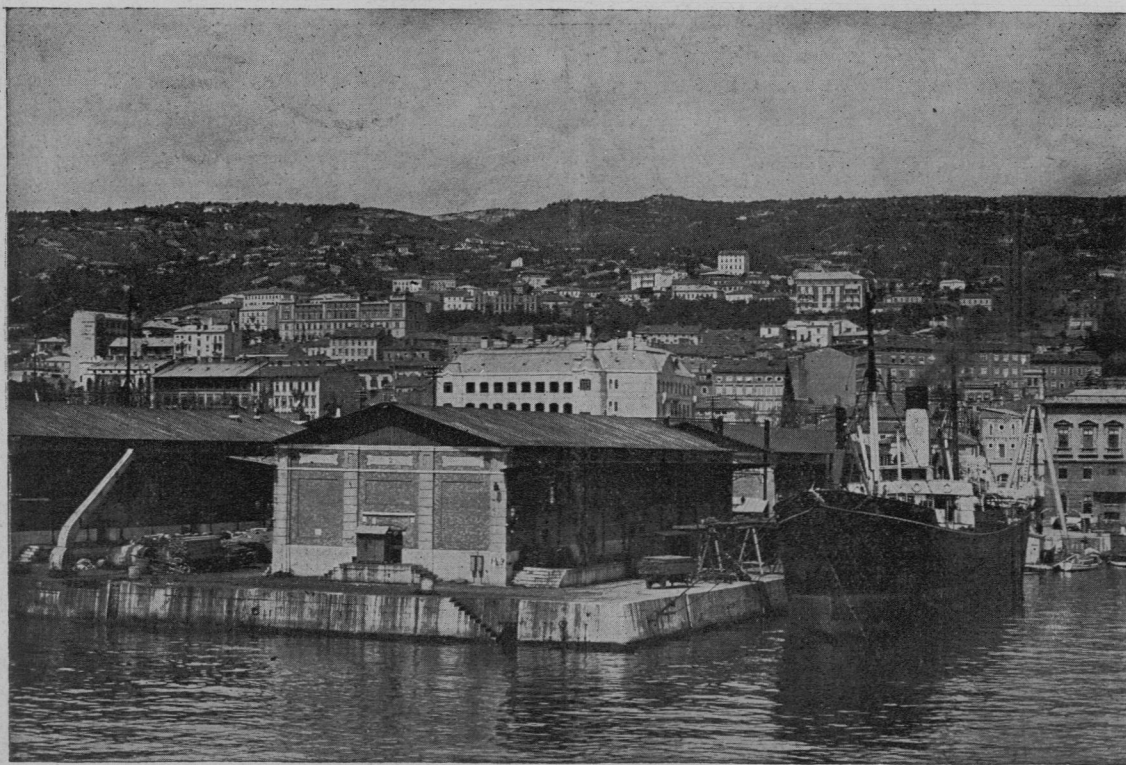
Kakor vsi drugi Slovenci, tako verujejo tudi Goričani v čarovnice („copernice“

ali „štrige“), zmaje ali pozoje, strahove, mrtvaške prikazni, večno uro, škrate itd. Škratelj ni večji od dečka srednje mere in nosi na glavi rdečo čepico. Po noči sedi na ognjišču in preštevava živo oglje. Deva ga v železen lonec in ga zopet iztresa. To ponavlja večkrat, a vedno gleda zamišljeno pred se. Ako mu zvečer čekin nastaviš na ognjišče, najdeš drugo jutro poln lonec suhih zlatov. — Tej podobne so pravljice o zakladih, katerih je vse polno po naši domovini, a varuje jih skopi škratelj in jih spreminja v oglje, ker ne privoščiči ljudem najdenega blaga. (K postanku teh pravljic so mnogo pripomogla prazgodovinska pokopališča, v katerih se nahaja obilo loncev z ostanki sežganih mrličev).

Po vipavski dolini vedo mnogo pripovedovati o štokrlji, (menda torklja ali torka, ki jo poznajo tudi Gorenjci. Op. ur.) ki je zelo podobna „Ježibabi“ in nemški „Perhti, Pehtri“. Štokrlja kaznuje tiste gospodinje, ki o prepovedanih časih predejo ali lužijo. Neka žena je lužila na „mladi petek“. Kar najedenkrat pritaplja štokrlja tiho v hišo in praša ženo: „Kaj delaš?“ Žena odgovori: „Štrene lužim!“ Tedaj pa stopi štokrlja tik nje in se jej zakrohota: „Veš kaj, tudi jaz hočem tebe nekoliko polužiti!“ Po teh besedah zgrabi štokrlja delajočo ženo in jo vrže v kotel vrelega luga. Z njenim mesom začne se potem štokrlja gostiti in kosti proč metaje glasno mrmra: „Glodam, glodam! Tvoje žene koščice za vrata metam!“ Vsled tega mrmanja se mož vzbudi in ko razume grozne besede, poskoči kvišku, leti v kuhinjo in zvrne škač mrzle vode štokrlji na glavo. Ta pa pobegne vsa oblita in kapačoča iz hiše.

Vipavci (pa tudi Kraševci) poznajo poseben strah, ki se imenuje krvavo stegno. To je tako velikanski strah, da lahko celega človeka poje. Kakoršen je hudodelec, takošno je tudi „krvavo stegno“: včasih večje, včasih manjše. Barve je žive, rdeče, ali zelo spremenljive, kakor velikonočni piruh. Navadno živi med razori (po „plantah“) in varuje grozdje pred poljskimi tatovi, (zato posebno otroke strašijo z njim) pa tudi na njivi, ki je bila s turšico posejana, so ga že videli. Čez zimo gre v gozd, zarije se tam v globoko podzemeljsko jamo in mirno spi v njej. Kraševci imajo lepo pravljico o postanku njih skalnatih tal. Ko je bil Bog svet ustvaril, ostal mu je še velikanski kup kamenja, o katerem dobrotorni stvaritelj ni vedel, kaj bi z njim počel. Pride mu na misel, v morje zagnati ga, češ tam ne bode moglo nikomur na poti biti. Spravi je torej v velikansko vrečo ter je zažene po bliskovo čez suho zemljo proti morju. Hudoba pa, ki je hotela stvaritelju pokvariti vse dobre stvore, naredila je luknjo v velikansko vrečo ravno predno je imela do morja prileteti. Kamenje se je hipoma izsulo iz vreče in tako je nastal puščoben, kamenit „Kras“.

Zopet druga pravljica pojasnjuje kraške udrtnine in večkratne posipe iz-

Pogled z morja na Reko, ki jo je brezuspešno obklatavalo z bombami laško letalo.

podjedenih tal. Na dnu vsakega brezdna in ponora nahaja se baje škrtat in obeduje s svojimi pomagaci polento iz velikanske sklede. Večkrat pridejo razposajeni pastirji do brezdna in začnejo kamenje vanje metati. Če se pripeti, da zadene kamen ravno v škratovo skledo in jo razbije, tedaj se razsrdi podzemeljski duh, prihruje na površje in kaznuje s smrtjo najpoprej nagajive pastirje, potem pa naredi velikanski potres, da se vsa tla okoli in okoli usedejo in mesto brezna nastane velikanski dol.

O čarovnicah imajo Kraševci prav zanimivo pravljico, kakoršna menda ni znana nikjer drugje. Fant je imel ljubico, o kateri je sumil, da je čarovnica, in ta svoj sum jej je tudi večkrat razodel, ali ona je vedno odločno tajila. Fant pa se je hotel sam prepričati in je zlezal po noči na drevo, pod katerim so se čarovnice k plesu zbirale. Ali tisto noč fantove ljubice ni bilo k plesu. Čarovnice so sklenile zamudljivko na drobne kosce raztrgati in z njenimi kostmi lučati se. Kar najedenkrat pride dekle in zgodilo se jej je po sklepu čarovnic. Kostni obsojenke so letale celo na drevo in fant je zgrabil za jedno rebro ter je shranil v žep. Ko so se bile čarovnice naigrale in je njih ura potekala, začele so zopet skladati kosti razmetane deklice. Kar zapazijo, da jim manjka jedno rebro. Prestrašene so je iskale povsod, ali ga neso mogle nikjer najti. Ker je pa njih ura minevala, naredile so jedno rebro iz topolovine in dekle je zopet oživel. Nedeljo po tem imeli so v vasi godce in dekle s topolovim rebrom je šlo na ples s svojim izvoljencem. Fant je hotel čarovnico očitno kaznovati in, ko sta drugi raj zaplesala, zavpije iznenada: „Jaz pa plešem s topolovim rebrom!“ Deklica je koj sprevidela, da je izdana. prebledela je in zginila nemudoma s plesišča.

Tolminci in Kraševci še vedno koledujejo (kolendvajo) o božiču, novem letu in sv. treh kraljih. Može in dečki hodijo ogrnjeni z belo haljo od hiše do hiše, gonijo zvezdo na visoki palici in pojo znane svete pesmi o Mariji, o rojstvu Jezusovem itd. Za uvod zapoje pa vselej jedno prigodno pesem na hišnega gospodarja, na njegovo gospodinjo ali pa na domačo hčer, t. j. na tistega, kogar najprej srečajo na hišnem pragu.

Vojna z Italijo.

Slovenec, major Dalmatincev.

Slovenec, major, poveljnik onega dalmatinskega regimenta, ki si je pri Podgori priboril z brambo naše slovenske domovine nevenljivih zaslug, je pisal v Trst:

Dne 18., 19., 20. in 21. julija smo imeli prav hude boje ponoči in podnevi, ali posrečilo se nam je vsaki-krat, da smo tega nesramnega polentarja zagnali nazaj. Mrtvih je ležalo kakor snopov pred nami; seveda tudi

Mladina v Lvovu pobira po begu Rusov v okolici mesta na bojiških orožje, ki so ga Rusi stran pometali, da so lažje bežali. Nabrano orožje oddajajo pri mestnem avstrijskem vojnem poveljstvu.

na naši strani, ali Italijan ima strašne izgube. Nekaj groznega je bombardiranje italijanske artiljerije; kaj takega ni še svet videl. Da se more v tem ognju vzdržati, treba imeti dobre živce; človek je ves omamljen in zmučen. Ganljivi so prizori, ako se sovražniku posreči — ker ga je petkrat več kakor nas — priti v naše jarke. V takem slučaju skočijo Dalmatinci in Slovenci na sovražnika z bajonetom, s kamenjem, pestjo, z zobmi, in to traja, dokler ga ne vržejo zopet ven in potem Lah leti nazaj, v to vdari naša artiljerija in ga zdrobi. V našem regimentu je res vsak častnik in infanterist junak. Vsi naši predsto niki občudujejo naš regiment.

Ubogi slovenski duhovniki, ki so jih Italijani polovili. Čital si v novinah, da so marsikaterega kakor izdajalca obesili ali ustrelili. No, upam, da jim vse poplačamo. — Voda se nam donša v sodih, kar se tiče hrane in vina, je tu za vojake dobro preskrbljeno. Saj je to glavna stvar, da vo-

jaki ne opešajo. Obedujemo pa samo po noči, ker čez dan ni mogoče donášati živeža zaradi streljanja artiljerije.

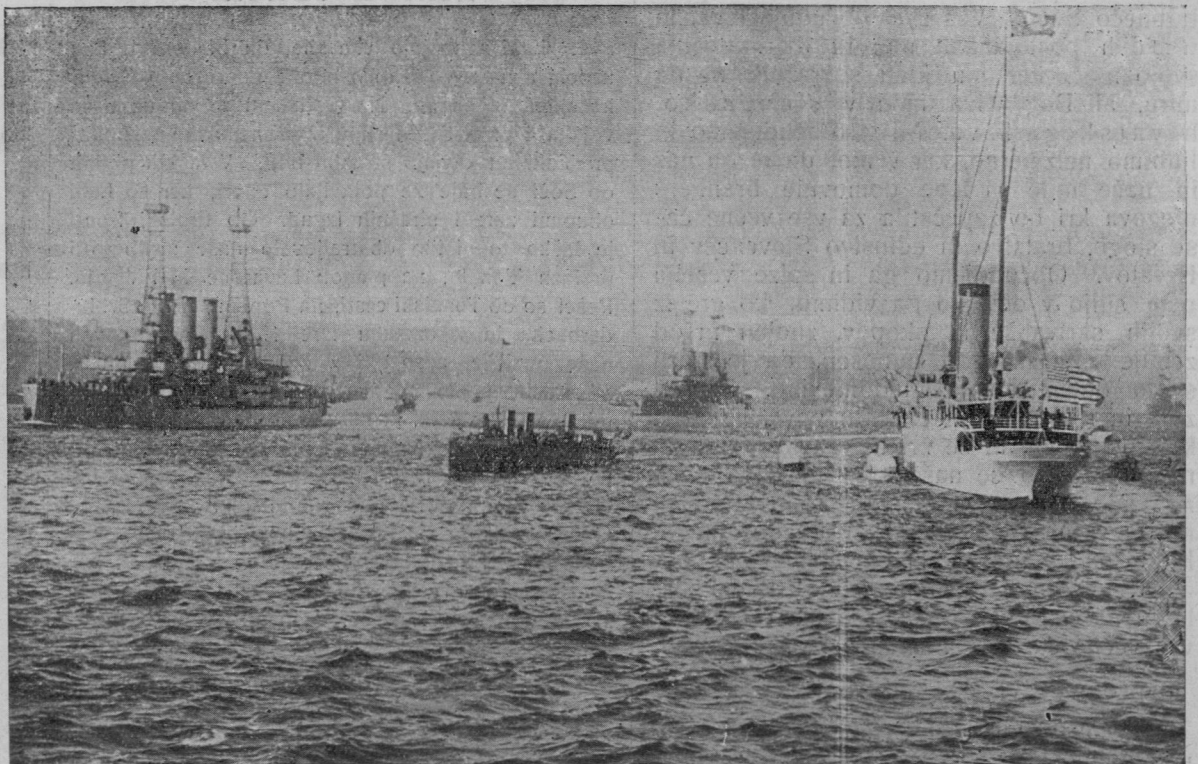
Armadni poveljnik pl. Boroević o bojih pri Soči.

„Az Est“ poroča iz vojnega tiskovnega stana na južnem bojišču: Na celi bojni črti se pripovedujejo sledeče ginljive besede armadnega poveljnika pl. Boroevića: „Vsak mojih vojakov, ki se je boril do konca bitke pri Gorici, zasluži hrabrostno svetinjo. Ko se bomo po popolnem porazu sovražnika vrnili, bo največja slava, če bo kdo mogel reči, da je služil v armadi ob Soči.“

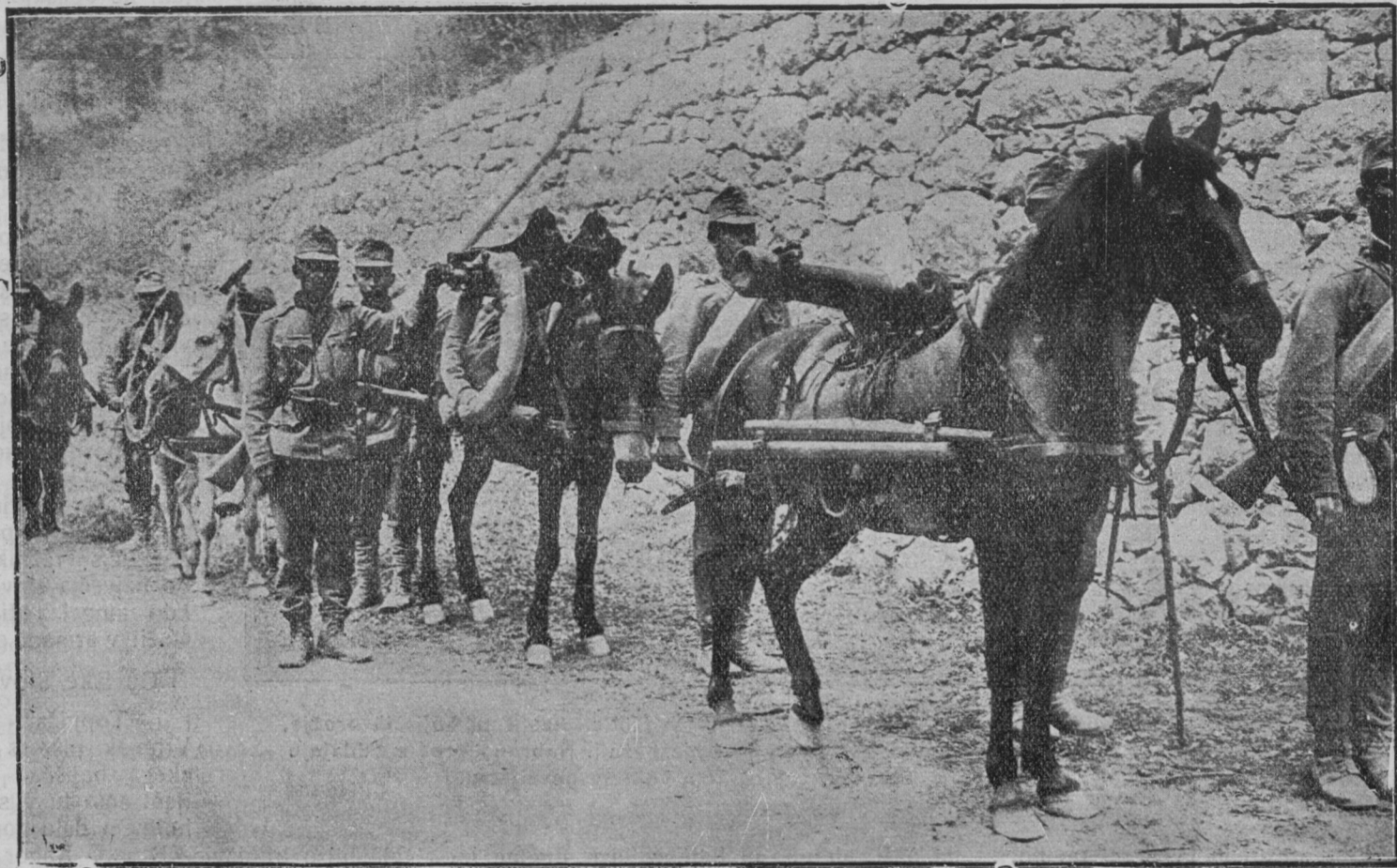
Goriške Slovenke.

Topničar Florijan Vrbnjak piše s primorskega bojišča: Nastavljeni smo tu v severozahodnem delu goriške de-

žele blizu trdnjave B . . . Kakor pri Gorici, tako tudi tukaj sovražnik ne more nikamor naprej, dasiravno porabi silno mnogo streliva. Dne 13. julija (torek) okrog 9. dopoldne, pride k nam brhko dekle in nas lepo slovensko pozdravi: „Dobro jutro, fantje!“ Vprašala je po stotniku. „Samo s stotnikom hočem govoriti. Imam mu nekaj povedati.“ Peljali smo jo k našemu poročniku, ki je rodom Hrvat. Dekle mu je povedalo, da je slučajno izsledilo pol ure od tod italijansko skrivališče v neki votlini. Poročnik je takoj odredil, da gre patrolja osem mož iskat dotično skrivališče. Mladenka nam je bila kažipot. Vodila nas je po stranskih potih in nas je nekako proti poldnevu privedla na skalo, pod katero je bilo domnevano skrivališče. Dekle nam je svetovalo, naj se razdelimo v dve gruči. Ena naj gre z leve, druga z desne strani nad Lahe, ki so po njenem mnenju gotovo v jami. Mladenka je šla z nami. Previdno se plazimo proti skrivališču. Naš trud ni bil zaman. Obe gruči

Avstrijsko vojno brodovje obstreljuje italijansko obal.

Naši gorski topničarji na pohodu na laško bojišče.

sta hkratu prišli do jame in res tam našli 18 Italijanov, ki so udobno spali v skrivališču. Med njimi je bil tudi en častnik. Seveda smo jih prebudili in po svoje „pozdravili“ ter jih končno razorožili. V jami so imeli telefon in vse polno zemljevidov in drugih važnih reči. To vam je bilo veselje, ko smo prignali vjete Italijane v naše taborišče! Poročnik je vrlo slovensko dekle, ki je imelo glavno zaslugo, da smo polentarje presenetili, z laskavimi besedami in pred vsem moštvo pohvalil in jo tudi obdaril. Veselega obraza se je vrla planinska hči poslovila od nas. Dotično skrivališče je bilo na važnem prostoru in celo blizu italijanskih postojank.

Goriški lev.

Splitski „Dan“ piše: „Grozno grmenje topov na periferiji okoli Gorice in pred bobnečo Sočo. Ves svet občuduje leva, ki v svojih postojankah noč in dan napenja svojo moč, ker mu kleti sovražnik ne da miru, ali Bog vliva moč v slovensko-hrvatskega leva. Mi ga občudujemo in ljubimo neizmerno, ker vemo, da je on naš in naše mile in lepe domovine branitelj: njegova kri bo zapečatila za vse večne čase slovo, bratstvo in edinstvo Slovencev in Hrvatov. Občudujemo ga in solze veselja nam silijo v oči, ko ga vidimo, ko gre iz svojih skrivališč in okopov, znojen in od zemlje zamazan, ali ponosen, da je storil svojo dolžnost in rešil domovino. Njegov znoj in njegova obleka nam pove, kaj trpi, koliko prečuje in se žrtvuje za svoj dom in narod in zato se naše srce in naše misli nahajajo vedno pri njem. Goriški lev, Bog naj te varuje in vodi od zmage do zmage! Hvaležna domovina Ti pa postavi ob bobneči Soči graniten spomenik na trdnem skalovju našega Krasa, kamor bosta romala za vse večne čase — Slovenec in Hrvat!“

Nepremagljivi v brambi domače grude.

Slovenec Alojzij Cvelbar piše s severozapadne jadranske obale dne 5. julija: Zadnje dni so bili tu siloviti boji. Italijani trosijo municijo prav po ruskem načinu.

Streljajo kar tjavendan. Zlasti 29. in 30. junija ter 2. julija je bil pravi pekel od Gorice dol. Na tisoče in tisoče granat so zmetali v bela kraška rebra, toda brez uspeha. Topniškemu ognju so vselej sledili pehotni naskoki, pa tudi pešci so morali s krvavimi glavami nazaj, kdor je sploh še odnesel glavo. Izgube imajo Lahe grozne, kajti naše postojanke so močnejše nego laški pohlep po tujih deželah. Pa tudi drugačen duh nas navdaja nego Lahe, kajti vemo, da branimo svojo ožjo domovino. Zato smo nepremagljivi. Res bo marsikak naš junak padel za domovino in cesarja, toda ne zaman. Z dragimi žrtvami bomo odkupili zmago, a odkupili jo bomo!

Minoli teden.

Lahi napenjajo vse sile, da bi dosegli kak uspeh, a naša vojska jih odbija neprestano z velikanskimi izgubami. Na Goriškem je odbila naša vojska 4 proti Sv. Martinu izvršene laške naskoke; pri Tolminu divjajo strastni boji. V laških polkih ob Soči se baje že pojavljajo upori, ker so Lahe obupani zaradi strašnih izgud. Ob tirolski fronti je laško topništvo obstreljevalo naše utrdbe ob prelazu Tonale, na planoti Lavarone in Folgaria. Pešci so ob Tonalski cesti, na Popenu, južno Schluderbacha in v ozemlju Drei Zinnen naskakovali naše pozicije, a so bili z izgubami vrženi nazaj. — Italija je že napovedala Turčiji vojno. Baje odidejo laške čete, ki se zbirajo že v Milanu, pred Dardanele pomagat ententi proti Carigradu. Nemci so zavzeli silno rusko trdnjavo Kovno, prekoračili Nurzec ter predrl ruskó fronto ob Narevu. Novi Georgijevsk je padel, trdnjava Brest-Litovsk je obkoljena, in trdnjava Osovec je pred padcem. Boji trajajo od Rige do Črnovic, t. j. v razdalji 1200 kilometrov. Rusi se pogumno branijo, a brezuspešno. Izgubili so že celo vrsto velikih in manjših mest in trdnjav ter zelo važne železnice; zdaj padajo daleč nazaj proti vzhodu baje v pripravljene pozicije, ki pa so že ogrožene po jako nevarnih gibanjih naše in nemške armade, tako da vobče ni misliti, da bi mogli Rusi še kdaj iznova prodirati naprej.

Zastonj in poštnine prosto dobite velik, bogato ilustriran cenik ur, verižic, prstanov itd. od tvrčke H. Suttner v Ljubljani 5. Pišite dopisnico in dobite ga takoj.

Govori se, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastonj. — Opozarjamo na današnji zavedni oglas „Srečkovnega zastopstva“ v Ljubljani.

SANATORIUM · EMONA
ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI.
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR. FR. DERGANČ

453
476

PRIPOROČA SE

UMETNA KNJIGOVEZNIČA

IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

476

Mazilo za lase
varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepši lasje. Stekl. po 2 in 3 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. Za gotovost se lamči. Zadoštuje steklenica. Spričevala na razpolago.

„SLAVIJA“

VZAJEMNO ZAVAROV. BANKA V PRAGI.

451 REZERVNI FONDI K 65.000.000.—.

Izplačane dohodnine in kapitalije K 129.965.304.25.

— Ividend se je doslej izplačalo nad K 3.000.000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekrozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. — Uživa najboljši sloves, koder postuje.

ZAVARUJE TUDI PROTI VLOMU.

Vsa pojasnila daje: „Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke Slavije v Ljubljani“.

Vdovski in sirotinski pomožni zaklad celokupne oborožene sile oddelek vojno zavarovanje.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. cesarske in kraljevske Visokosti presv. gospoda nadvojvode gen. art. insp. fcm. Leopolda Salvatorja in presv. gospe nadvojvodinje Blanke.
Dunaj, I. Schwarzenbergplatz 1.

Deželna poslovalnica za Kranjsko v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6., II. nadstr. desno, zraven glavne pošte.

Poziv! Mnogo na bojiščih se nahajajočih vojakov ima doma ženo in otroke, ki jih čaka najhujša beda, če se oče ne vrne več domov.

Vojno zavarovanje

ima namen, da jim nudi varsvo in pomoč.

Vsak mož, odhajajoč na bojišče, naj zagotovi svojem denarno pomoč za najhujši slučaj.

Vsaka žena, ki ji je mož na bojišču, je dolžna, da skrbi za svoje otroke.

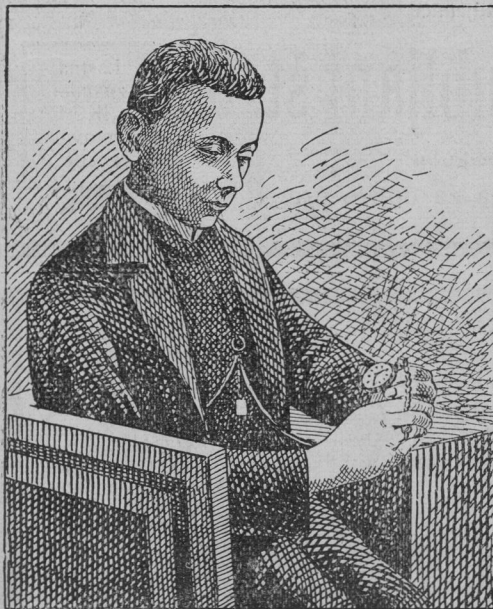
Vsak delodajalec mora pomisliti, da se bojujejo njegovi uslužbenci in delavci tudi za njegovo lastno varnost, ko zastavljajo svoje življenje proti sovražniku.

Nihče naj ne zamudi te potrebne oskrbe za bližnjo bodočnost, dokler ni prepozno.

Vsak, ki se ga to tiče, naj si odtrga majhen znesek, da obvaruje sebe in svojce najstrašnejših posledic vojske.

Vojno zavarovanje se lahko prijavi pri občinskem in župnem uradu, pri šolskih vodstvih ali naravnost pri deželnem zastopstvu za Kranjsko vdovskega in sirotinskega zaklada celokupne oborožene sile, v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 6, II. nadstr.

Črnovojniki plačajo 4½ % premije, aktivni častniki, moštvo in rezervisti 7 %

**Vse blago se po starih
znižanih cenah prodaja.**

Najuglednejša velikanska domača tvrdka.

Najboljše ure sveta!

Spomini na sedanjo vojno.
Birmanska darila. Krstna darila.
Ženitna darila.

F. ČUDEN - Ljubljana.

Delničar švicarskih tovarn za UNION-ure.

Naročite novi vojni cenik s koledarjem, tudi po pošti zastoj.

**Obiskujte 'Kino Central' v dežel-
nem gledališču!**

Proč s tem

Prikrajanje noge postane nevidno. Vaša hoja postane elastična in lahko nosite vsak normalen čevelj. — Brošuro brezplačno Kr W. 250 pošlje

A. Volk, Dunaj III. Hauptstrasse 139.

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin

Ria balzam Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev,

v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom 1 K, 3 lončki 2 K 50 v. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Kemény, Kaschau (Kassa) I. Postfach 12/44, (Ogrsko).

DRAGOTIN HRIBAR

457 TISKARNA IN KNJIGOVEZNICA

LJUBLJANA, DUNAJSKA C. 9.

Izvršuje vsakoršna v njeno stroko spadajoča naročila ukusno in po najzmernejših cenah; nadalje priporoča svojo zalogo vseh s 1. avgustom 1914 pri sodiščih vpeljanih obrazcev za civilno-pravno postopanje v slov. in nemškem jeziku, kakor tudi vse obrazce za obč. urade, cestne odbore, gg. odvetnike, c. kr. notarje itd.

Ako naročite in to storite nemudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
- 1 srečko ogrskega rdečega križa
- 1 srečko budimpeštanske bazilike
- 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880
- 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk iz leta 1884

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dob. tih litov samo 5 kron

12 žrebanj vsako leto, glavni dobitnik **630.000 kron**

dobite igralno pravico do dobitkov ene turške srečke v znesku do **4000 frankov** popolnoma zastonj! Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno: **Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.**

Odlikovan na razstavi v Radovljici leta 1914 s častno diplomom in svetinjo I. vrste.

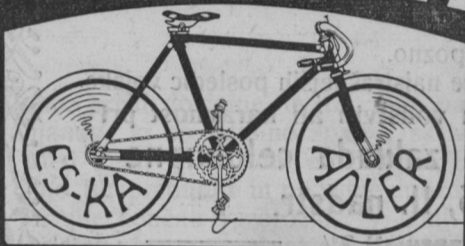
BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri **Gabrijelu Eržen, Zapuže pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.**

Cene zmerne. Za pristnost jamčim.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TEREZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET NASPROTI KOLIZEJA ZAHTEVAJTE PRVI SLOV. CENIK BREZPLAČNO

IKO H. Suttner

Lepa darila

so traje spomin na darovalca, toda le takrat, če izberete reči, ki so trajno uporabne in obdrže vedno svojo lepoto. Bogato ilustrovani cenik svetovne tvrdke H. Suttner, v Ljubljani, št. 5 vsebuje več tisoč lepih vedno uporabljivih daril, katerih navajamo tukaj le nekoliko:

Za birmo:		Za poroko:	
Št. 410	Nikelnasta Roskopf ura . . . . . K 4:10	Št. 2509	12 kom. srebrnega dessert orodja v etuiju . . . . . K 19:—
	Nikelnasta verižica . . . . . K 1:—	Št. 478	Namizni nastavek, 47 cm visok K 33:50
Št. 719	Srebrna rem. ura . . . . . K 7:80	Št. 1315	Salonska ura, zelo lepa, udarja pol in eno uro . . . . . K 12:50
	Srebrna verižica . . . . . K 2:20	Št. 2296	Servis za liker, srebrn zelo lep, 25 cm visok . . . . . K 37:—
Št. 523	Srebrna Roskopf ura, dvojni pokrov . . . . . K 12:80		
Št. 865	Srebrna oklopna verižica 30 gramov težka . . . . . K 4:40		

Za krst:		Za god:	
Št. 1202 ^{1/2}	trideln. orodje v etuiju . . . . . K 9:70	Št. 2294	Pravi srebrni servijetni obroček masiven . . . . . K 6:75
Št. 1202	Pravo srebrno orodje v etuiju K 15:—	Št. 189	14 karat. zlat prstan z lepim kamnom . . . . . K 7:80
Št. 49	Srebrno pozlačeni obesek za krst K 5:60	Št. 189	Novo zlato, prstan z lepim kamnom . . . . . K 3:80
Št. 563	Srebrna zavrtna verižica . . . . . K 2:—	Št. 470	Double zlati obesek, srček . . . . . K 1:20
	14 karat. zlata . . . . . K 16:80		

Za gospode:		Za dame:	
Št. 788	Srebrna tula ura, dvojni pokrov K 19:80	Št. 562	Zavrtna verižica, srebrna . . . . . K 1:80
Št. 859	14 karat. zlata verižica, zelo fino izdelana . . . . . K 32:—		14 kar. zlato K 13:50
Št. 793	14 karat. zlata ura, fino kolesje K 44:—	Št. 886	150 cm dolga 14 karat. zlata damska verižica . . . . . K 58:—
Št. 795	14 karat. zlata ura, dvojni pokrov K 65:—	Št. 804	Srebrna damen ura, 6 kamnov K 9:50
		Št. 1548	Srebrna tula raztezna zapestnica z uro . . . . . K 25:—

Velika izbira raznovrstnih daril v bogato ilustrovanem ceniku, katerega zahtevajte zastonj in poštne prosto.

Razpošilja se po povzetju ali pa če se denar v naprej pošlje. — Neugajajoče stvari zamenjam ali pa pošljem denar nazaj. — **Bogato ilustrovani cenik** zahtevajte zastonj od svetovne razpošiljalnice

Lastna tovarna ur v Švici.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Tvrdka nima nobene podružnice.

Največja specialna trgovina za dobre ure.

Lastna znamka „IKO“ svetovno-znana.

J. KETTE

specijalna modna in športna priporoča:

LJUBLJANA

Franca Jožefa cesta števil. 3.

trgovina za gospode in dečke

<p>klobuke</p> <p>slamnike</p> <p>čepice</p> <p>kravate</p> <p>žepne robce</p> <p>nogavice</p>	<p>srajce</p> <p>spodnje hlače</p> <p>naramnice</p> <p>palice</p> <p>dežnike</p> <p>i. t. d.</p>
--	--

Za vojake:

nepremočljive dežne plašče, spalne vreče, nahrbtnike in vso drugo opremo.

Naročnina za list »Tedenske Slike«; za Avstro-Ogrsko: 1/4 leta K 2:50, 1/2 leta K 5:—, celo leto K 10:—; za Nemčijo: 1/4 leta K 3:50, 1/2 leta K 7:—, celo leto K 14:—; za ostalo inozemstvo, celo leto fr. 16:80. Za Ameriko letno 3:25 dolarjev. Naročnina za dijake in vojake celoletno 8 kron. Posamezne števil. 20 vin. Uredništvo in upravnništvo: Franciškaška ulica št. 10, I. nadstropje.